

Bryssel 7.6.2019
COM(2019) 274 final

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**Yhteisen kalastuspolitiikan tilanteesta ja vuoden 2020 kalastusmahdollisuuksia
koskevasta kuulemisesta**

{SWD(2019) 205 final}

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Yhteisen kalastuspolitiikan tilanteesta ja vuoden 2020 kalastusmahdollisuuksia koskevasta kuulemisesta

1. JOHDANTO

Tässä tiedonannossa luodaan yleiskatsaus yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) tilanteeseen ja esitetään tärkeimmät suuntaviivat vuoden 2020 kalastusmahdollisuuksia koskevien komission ehdotusten laadintaa varten.

YKP:n mukaisen kalastuksenhoidon pääasiallisena tavoitteena on turvata kaikkien kalakantojen pitkän aikavälin korkea tuotto kestävän enimmäistuoton mukaisesti viimeistään vuonna 2020. Tämän tavoitteen toteutuminen edistää myös ympäristön hyvän tilan saavuttamista Euroopan merissä vuoteen 2020¹ mennessä sekä minimoi kalastuksen kielteisen vaikutuksen meriekosysteemeihin.

2. EDISTYMINEN YKP:N TÄYTÄNTÖÖNPANOSSA

Vakaa edistyminen YKP:n täytäntöönpanossa jatkuu:

- Pyyntipaine osoittaa yleisesti laskevaa suuntausta Pohjois-Atlantilla ja sen lähialueilla. Yhä useampia suurimpia sallittuja saaliita (TAC) on vahvistettu kestävän enimmäistuoton hyödyntämisasteen (Fmsy) mukaisesti. Tällaisia TACeja on nyt 59 eli 3 enemmän kuin vuonna 2018, mikä on 78 prosenttia kaikista TACeista, jotka on arvioitu kestävän enimmäistuoton kannalta.
- Kutukannan biomassassa kasvaa edelleen näillä alueilla ja on nyt 36 prosenttia suurempi kuin vuonna 2003. Lisäksi turvallisten biologisten rajojen sisällä olevien kantojen määrä on lähes kaksinkertaistunut 15:stä (2003) 29:ään (2017).
- Koska kannat ovat terveempiä, myös EU:n laivaston taloudellinen tulos on parantunut. Vuonna 2017 nettovoitto oli 1,3 miljardia euroa.
- Tarvitaan kuitenkin merkittäviä lisätoimia, jotta voidaan varmistaa YKP:n tavoitteiden saavuttaminen ja erityisesti kaikkien kantojen elpyminen ja niiden hoito kestävän enimmäistuoton tasolla.

2.1. Edistyminen kestävän enimmäistuoton mukaisen kalastuksen (Fmsy) saavuttamisessa

Pohjois-Atlantilla ja sen lähialueilla kalakantoihin kohdistuva pyyntipaine (F/Fmsy) on osoittautunut yleisesti laskevaksi vuosina 2003–2017, ja kalastuskuolevuuden mediaaniksi on vakiintunut noin 1,0. **Välimerellä ja Mustallamerellä** F/Fmsy-

¹ Direktiivi 2008/56/EY (EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19–40).

indikaattori on pysynyt arvossa 2,2 eli kantojen hyödyntäminen ylittää edelleen selvästi kestävän enimmäistuoton tavoitteen.

TACit ovat yksi tärkeimmistä kalastuksenhoidon välineistä. **Pohjois-Atlantille ja sen lähialueille** komissio on ehdottanut vuodeksi 2019 kestävän enimmäistuoton mukaisia tai sen alittavia arvoja kaikille niille 76 TACille, joista on saatavilla Fmsy-arvoa koskeva lausunto. Niiden viiden TACin osalta, joista Kansainvälinen merentutkimusneuvosto (ICES) on antanut nollakiintiötä koskevan lausunnon, tämä ei ollut mahdollista, sillä se olisi johtanut ns. pullonkaulatilanteisiin eli kiintiön tyrehtymiseen, joilla olisi vakavia taloudellisia ja sosiaalisia seurauksia. Siksi päätettiin säilyttää sivusaalis-TACit alhaisella tasolla. Neuvosto vahvisti 59 TACia kestävän enimmäistuoton mukaisesti, mikä on 3 enemmän kuin vuonna 2018.

Itämerellä 95 prosenttia odotettavissa olevista saaliiden purkamisista tulee TACeista, jotka on vahvistettu kestävän enimmäistuoton mukaisesti, ja 4 prosenttia varovaisuusperiaatteen mukaiseen lausuntoon perustuvista TACeista. **Pohjanmeren, Skagerrakin ja Kattegatin** osalta 99,7 prosenttia odotettavissa olevista (EU:n yksin hallinnoimien Fmsy-arvioitujen kantojen) saaliiden purkamisista tulee kestävän enimmäistuoton mukaisesti vahvistetuista TACeista. **Luoteisten ja lounaisten vesialueiden** vastaavat luvut ovat 94 ja 90 prosenttia.

Syvänmeren kantojen osalta kalastusmahdollisuudet vahvistettiin marraskuussa 2018 vuosiksi 2019 ja 2020. Niiden osuus kaikista puretuista saaliista EU:ssa on alle 1 prosentti. Kaikkiin syvänmeren kantoihin kohdistuu arviointeihin perustuvia rajoituksia. Syvänmeren kantojen kalastusmahdollisuuksia koskevat neuvoston päätökset perustuvat nyt tieteellisiin lausuntoihin tarkemmin kuin aikaisempina vuosina.

Kalakannoista, **joista on käyty neuvotteluja rantavaltioiden² kanssa**, ainoastaan mustakitaturskan vuoden 2019 TAC vastaa kannan pitkän aikavälin hoitostrategiaa ja ICESin Fmsy-lausuntoja. EU:n ja Norjan väliset neuvottelut johtivat suojelun kannalta vähemmän kunnianhimoiseen tulokseen, sillä 17 TACista vain 9 vahvistettiin kestävän enimmäistuoton tasolle. Tämä on vähemmän kuin vuonna 2018.

Väliimerellä arvioiduista 40 kannasta 35:ttä hyödynnettiin vuonna 2017 yli kestävän tason, ja kalastuksen määrä oli keskimäärin noin 2,2 kertaa korkeampi kuin näiden kantojen Fmsy-arvo. Viimeaikaisten tietojen mukaan keskimääräinen F/Fmsy-arvo näyttäisi laskeneen vuodesta 2011, mikä voi osoittaa pientä parannusta kantojen hyödyntämisen tasossa³. **Mustallamerellä** kuusi kahdeksasta arvioidusta kannasta on edelleen liikakalastettuja, poikkeuksina vain kilohaili ja petokotilot.

2.2. Biomassan kehitys

Pohjois-Atlantilla ja sen lähialueilla turvallisten biologisten rajojen sisällä olevien kantojen määrä on lähes kaksinkertaistunut vuosien 2003 ja 2017 välisenä aikana 15:sta 29:een (kasvu 2 % vuoteen 2016 verrattuna). Voimakkainta kasvu on ollut Biskajanlahdella ja Iberian niemimaan vesillä, joilla turvallisten biologisten rajojen sisällä kalastettujen kantojen määrä kasvoi kahdesta kahdeksaan. Biomassan kokonaisvolyyymi on kehittynyt edelleen myönteisesti ja kasvanut noin 36 prosenttia.

² Norja, Islanti ja Färsaaret.

³ Tämä tulos on alustava ja edellyttää tieteellistä lisäseurantaa tulevinä vuosina (lähde: STECF-Adhoc-19-01).

Välimeren ja Mustanmeren alueella kutukannan biomassa (vuonna 2016 suhteessa vuoteen 2003) ei ole kasvanut merkittävästi. Mustanmeren piikkikampelakannassa näkyy biomassan kasvusuuntaus ja liikakalastuksen väheneminen.

2.3. EU:n kalastuslaivaston tila

EU:n kalastuslaivaston kapasiteetti väheni edelleen. Joulukuussa 2018 EU:n kalastuslaivastorekisterissä (kaukaisimmat alueet mukaan luettuina) oli 81 644 alusta, joiden kokonaiskapasiteetti oli 1 533 180 bruttovetoisuustonna (GT) ja 6 075 634 kilowattia (kW). Vähennystä edellisestä vuodesta on 1,32 prosenttia alusten määränä, 2,46 prosenttia bruttovetoisuutena ja 2,61 prosenttia kilowatteina mitattuna. Huomattava määrä laivastonosia (arvioiduista 255 osasta 190) ei kuitenkaan edelleenkään ole tasapainossa suhteessa niiden kalastusmahdollisuuksiin.

EU:n kalastuslaivaston **taloudellinen tulos** parani entisestään: vuonna 2017 nettovoitto oli ennätysmäiset 1,3 miljardia euroa. Tuloksen jatkuva paraneminen johtui pääasiassa kalojen korkeista keskihinnoina (enemmän arvoa aluksista puretuille pienemmille kalamäärille) sekä polttoaineen hinnanlaskun jatkumisesta, ja osaltaan siihen vaikuttivat myös eräiden tärkeiden kantojen kohentunut tila ja teknologian kehitys. Vaikka vuosilta 2018 ja 2019 ei vielä ole saatavilla tietoja, odotettavissa on vastaavanlaisia tuloksia polttoainehintojen vähäisestä noususta huolimatta.

Kestävällä tavalla hyödynnettyjä kantoja (kuten koljaa, lasikampelaa ja punakampelaa Irlanninmerellä, sillia, pohjoisen kannan kummeliturskaa, merianturaa Englannin kanaalin itä- ja länsiosissa ja merikrottia Biskajanlahdella) kalastavat laivastot näyttävät parantavan kannattavuuttaan ja palkkausta. Sen sijaan liikakalastettuja kantoja kalastavien laivastojen talouden tulos on osoittautunut heikommaksi.

EU:n kalastuslaivaston **kokonaistyöllisyys** kokoaikaiseksi muutettuna on vähentynyt vuosittain keskimäärin 1,3 prosenttia vuodesta 2008, osittain koska EU:n kalastuslaivaston kapasiteetti on supistunut. Keskimääräinen palkka kokoaikavastaavaa kohti⁴ on kuitenkin noussut 2,7 prosenttia vuosittain. Keskimääräinen vuosipalkka kokoaikavastaavaa kohti on 24 800 euroa. Eräiden Pohjanmeren ja Atlantin laivastojen työllisyyden kasvu – toisin kuin muilla alueilla – näyttäisi olevan vakiintumassa.

EU:n laivaston **työolojen parantumista** on merkittävästi edistänyt EU:n työmarkkinaosapuolten hyväksymän kalastusalan työtä koskevan ILO:n yleissopimuksen C188 sisällyttäminen EU-lainsäädäntöön⁵. Jäsenvaltioiden on ryhdyttävä noudattamaan uusia sääntöjä 15. marraskuuta 2019 mennessä. Komissio on hiljattain kehottanut jäsenvaltioita ratifioimaan merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan kansainvälisen yleissopimuksen (jonka on ratifioinut tähän mennessä vain 10 jäsenvaltiota)⁶.

⁴ Bruttopalkka (eli kokonaispalkka ennen veroja ja muita vähennyksiä).

⁵ Neuvoston direktiivi (EU) 2017/159, annettu 19 päivänä joulukuuta 2016, kalastusalan työtä koskevan Kansainvälisen työjärjestön vuoden 2007 yleissopimuksen täytäntöönpanosta.

⁶ KOM(2019) 157 lopullinen.

2.4. Edistyminen hajautetussa kalastuksenhoidossa

2.4.1. Monivuotiset suunnitelmat

Monivuotiset suunnitelmat ovat yhteispäätösmenettelyllä hyväksyttäviä säädöksiä, joissa säädetään muun muassa kestäväen enimmäistuoton tavoitteen toteuttamisaikataulusta ja eräistä kalastuksenhoitoon liittyvää joustoa koskevista välineistä.

Äskettäin hyväksytty **läntisten vesialueiden pohjakalakantoja koskeva monivuotinen suunnitelma** on kalastuksenhoidon keskeisenä välineenä merkittävä osa YKP:n täytäntöönpanoa. Se auttaa turvaamaan kestävä kalastusta pitkällä aikavälillä sekä täydentää monivuotisten suunnitelmien kokonaisuuden Pohjanmerellä ja Itämerellä. Tänä vuonna komissio raportoi Itämeren monivuotisen suunnitelman täytäntöönpanosta.

Toinen merkittävä saavutus vuonna 2019 oli **Välimeren ensimmäisen monivuotisen suunnitelman** hyväksyminen. Sitä sovelletaan läntisellä Välimerellä pohjakalakantoja hyödyntäviin kalastuksiin ja siinä vahvistetaan pyyntiponnistuksen 10 prosentin pakollinen vähennys, jota sovelletaan 1. tammikuuta 2020 alkaen, sekä säädetään, että Fmsy on saavutettava kyseisellä alueella viimeistään vuonna 2025. Adrianmeren pieniä pelagisia lajeja koskeva monivuotinen suunnitelma sen sijaan ei ole edistynyt.

2.4.2. Alueellistamisen yhteydessä hyväksytyt delegoidut säädökset

Alueellisilla ryhmillä on ollut merkittävä asema **purkamisvelvoitteen vaiheittaisessa käyttöönotossa**, jonka osalta ne ovat toimittaneet komissiolle yhteisiä suosituksia. Komissio hyväksyi näiden suositusten pohjalta vuoden 2018 loppuun mennessä 4 (uutta) poisheittämissuunnitelmaa.

Natura 2000 -alueiden ja muiden asetuksen 1380/2013 11 artiklan mukaisten suojelualueiden **suojelutoimenpiteitä** koskevien yhteisten suositusten täytäntöönpanosta annettavien delegeoitujen asetusten laatiminen on vaatinut enemmän aikaa, ja ne kattavat ainoastaan tietyt alueet Pohjanmerellä ja Itämerellä. Tänä vuonna on tulossa lisää yhteisiä suosituksia, mutta lisäedistys on vielä tarpeen.

2.4.3. Sidosryhmien osallistuminen

Neuvoa-antavilla toimikunnilla, jotka ovat pääasiallisia YKP:n puitteissa perustettuja sidosryhmäjärjestöjä, on entistä tärkeämpi asema alueellistamisprosessissa. Vuonna 2018 nykyiset 10 neuvoa-antavaa toimikuntaa toimittivat komissiolle 73 suositusta. Vertailun vuoksi: vuonna 2017 niitä toimitettiin 64. Tähän tiedonantoon liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa annetaan esimerkkejä siitä, millaisia vaikutuksia näillä suosituksilla on ollut.

2.5. Purkamisvelvoite

Purkamisvelvoite tuli kaikilta osin voimaan 1. tammikuuta 2019. Komissio on saanut raportit 18:ltä jäsenvaltiolta ja Euroopan kalastuksenvalvontavirastolta sekä 5:ltä neuvoa-antavalta toimikunnalta kirjeet purkamisvelvoitteen täytäntöönpanosta vuonna 2018. Sidosryhmät näyttävät ymmärtävän, miten tärkeää on varmistaa, että kaikki noudattavat sääntöjä, jotta purkamisvelvoite voidaan panna asianmukaisesti täytäntöön. Poisheittämistä koskevat arviot kuitenkin vaihtelevat, koska raportoinnissa on puutteita.

Komissio on jatkuvasti täysin sitoutunut korjaamaan näitä puutteita yhteistyössä jäsenvaltioiden ja neuvoa-antavien toimikuntien kanssa.

Kaikki alueelliset ryhmät tutkivat vuonna 2018 keinoja **mahdollisiin pullonkaulatilanteisiin** puuttumiseksi. Jäsenvaltiot, komissio ja muut sidosryhmät ovat etsineet yhdessä mahdollisia ratkaisuja, joita testataan vuonna 2019. Jäsenvaltiot voisivat esimerkiksi sitoutua vaihtamaan tiettyjä kiintiöitä tai voitaisiin sopia ainoastaan sivusaaliita koskevista TACeista, jolloin sopimuksiin liittyisi toimenpiteitä sivusaaliiden vähentämiseksi. Komissio pyytää tieteellis-teknis-taloudellista kalastuskomiteaa arvioimaan toimenpiteitä, joita jäsenvaltiot ovat esittäneet poisheittämisen vähentämiseksi entisestään, sekä seuraa näitä tapauksia valvonnan näkökulmasta.

Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta (EMKR) rahoitettavien hankkeiden määrä on yleisesti ottaen lisääntynyt. Jäsenvaltiot ovat käyttäneet EMKR:n tukea 40 miljoonaa euroa (sidotusta 89 miljoonaa euron kokonaismäärästä, mikä on enemmän kuin suunniteltu mahdollinen 49 miljoonan euron sitoumus⁷) purkamisvelvoitteen täytäntöönpanoon⁸. Kokonaistuen määrä on kuitenkin pieni, 89 miljoonaa euroa, verrattuna unionin painopisteeseen 1 käytettävissä olevaan 1,5 miljardiin euroon⁹.

Tahattomien saaliiden myyntikanavien osalta alan toimijat ovat raportoineet, että teolliset käyttötarkoitukset (muuhun kuin elintarvikkeiksi) eivät muodosta riittäviä myyntikanavia alamittaisille kaloille. Aluksesta purettujen määrien vähäisyys ja ennakoimattomuus eivät sovi non-food-teollisuuden liiketoimintamalliin, ja lisäksi keräilykustannukset voivat nousta suhteettoman suuriksi. Mahdollisia vaihtoehtoisia myyntikanavia elintarvikealalle voidaan kehittää vain edellyttäen, että ne eivät luo markkinakannustinta tai -etuja toimitusketjun toimijoille. Vaihtoehtoisten kanavien etsimistä jatketaan. Elintarvikepankit ovat yksi mahdollisuus.

Täytäntöönpanon valvonnan osalta purkamisvelvoitteen noudattaminen on edelleen heikkoa. Jäsenvaltioiden vastuulla on varmistaa kaikkien yhteiseen kalastuspolitiikkaan liittyvien toimien valvonta, täytäntöönpano ja tarkastaminen. Tämä koskee myös purkamisvelvoitetta. Komission suorittamat tarkastukset ja Euroopan kalastuksenvalvontaviraston muut aloitteet viittaavat siihen, että vaatimuksia ei ole yleisesti noudatettu. Lisäksi noudattamisen tehokas valvonta perinteisillä keinoilla on vaikeaa. Innovatiiviset valvontavälineet, jotka perustuvat sähköisiin etävalvontajärjestelmiin, auttaisivat korjaamaan tätä puutetta, kuten uutta kalastuksenvalvontajärjestelmää koskevassa komission ehdotuksessa esitetään¹⁰. Lisäksi tammikuussa 2019 tuli voimaan uusia erityisiä valvonta- ja tarkastusohjelmia¹¹, jotka kattavat kaikki purkamisvelvoitteen alaiset kalastukset. Komissio seuraa edelleen tarkasti purkamisvelvoitteen asianmukaista täytäntöönpanoa ja valvontaa jäsenvaltioissa ja edistää sähköisten etäseurantajärjestelmien käyttöä¹².

⁷ “FAME Support Unit, AT01.2 ad-hoc consultancy Landing Obligation Final Report (AT1.2 5/5)”, Versio 1.0, helmikuu 2018.

⁸ EMKR:n Infosys-tietokanta. Viiteajanjakso 1.1.2015 – 31.12.2018.

⁹ Unionin painopiste 1: Ympäristön kannalta kestävän, resurssitehokkaan, innovatiivisen, kilpailukykyisen ja tietämykseen perustuvan kalastuksen edistäminen.

¹⁰ COM(2018) 368 final.

¹¹ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 2018/1986 (EUVL L 317, 14.12.2018, s. 29).

¹² Technical guidelines and specifications for the implementation of REM in EU fisheries, Euroopan kalastuksenvalvontavirasto, 2019, <https://www.efca.europa.eu/sites/default/files/Technical%20guidelines%20and%20specifications%20f>

2.6. Erityistoimet tilanteen korjaamiseksi Välimerellä ja Mustallamerellä

EU on tehnyt paljon kalakantojen tilanteen parantamiseksi Välimerellä ja Mustallamerellä sekä yksinään että yhdessä kansainvälisten kumppaniensa kanssa.

EU:n tasolla on odotettavissa huomattavaa edistystä vuonna 2019, kun läntisen Välimeren pohjakalakantoja koskeva monivuotinen suunnitelma pannaan täytäntöön ja tieteellis-teknis-taloudellinen kalastuskomitea tarkistaa nykyiset kansalliset hoitosuunnitelmat, jotta voidaan varmistaa YKP:n tavoitteiden noudattaminen.

Koska useimmat alueen kalakannoista ovat yhteisiä, EU on pyrkinyt **kansainvälisellä tasolla** voimakkaasti edistämään monenvälistä yhteistyötä alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä, jotka ovat toimivaltaisia näillä merialueilla, eli Välimeren yleisessä kalastuskomissiossa (GFCM) ja Kansainvälisessä Atlantin tonnikalojen suojelukomissiossa (ICCAT). MedFish4Everin (maaliskuu 2017)¹³ ja Sofian (kesäkuu 2018) julistusten hyväksymisen myötä on olemassa yksityiskohtainen työsuunnitelma kalakantojen elvyttämiseksi Välimerellä – tiiviissä yhteistoiminnassa Barcelonan yleissopimuksen kanssa – ja Mustallamerellä alueen ekologisen ja taloudellisen vaurauden suojelemiseksi sekä vesiviljelyn kestävä kehityksen edistämiseksi seuraavien 10 vuoden aikana. Tätä täydentää kestävää pienimuotoista kalastusta koskeva alueellinen toimintasuunnitelma (syyskuu 2018)¹⁴.

GFCM hyväksyi vuonna 2018 11 EU:n esittämää suositusta¹⁵. Lisätyötä tarvitaan näiden toimien tukemiseksi vuonna 2019. Sysäystä tälle odotetaan kesäkuussa Marokossa järjestettävästä korkean tason konferenssista, jossa arvioidaan Medfishelin4Ever - julistuksen täytäntöönpanossa saavutettua edistystä.

ICCAT on hyväksynyt EU:n johdolla laaditun suunnitelman, joka koskee tonnikalakannan hoitoa nyt, kun se on elpynyt yli 10 vuoden ajan toteutettujen elvyttämistoimenpiteiden ansiosta. Suunnitelmalla helpotetaan rannikkoalusten kalastusta (niiden jäätyä yli vuosikymmenen ajan siitä paitsi) ja vahvistetaan valvontatoimenpiteitä jäljitettävyyden parantamiseksi entisestään erityisesti viljeltyjen elävien tonnikalojen osalta. Välimeren miekkakalakannan hälyttävän tilanteen vuoksi ICCAT hyväksyi EU:n kehotuksesta elvytysuunnitelman, jota sovelletaan vuoteen 2031 asti.

2.7. Kansainvälinen valtamerten hallinnointi

Sen jälkeen, kun valtamerten hallinnointia koskeva toimintaohjelma¹⁶ hyväksyttiin vuonna 2016, siihen sisältyvien 50 toimen täytäntöönpano on aloitettu¹⁷ ja jotkin niistä on jo saatettu päätökseenkin.

[or%20the%20implementation%20of%20Remote%20Electronic%20Monitoring%20%28REM%29%20in%20EU%20fisheries.pdf](https://www.fao.org/gfcm/meetings/ssf2018/rpoass/en/).

¹³ <https://www.actu-environnement.com/media/pdf/news-28756-declaration-malte-surpeche-mediterranee.pdf>

¹⁴ www.fao.org/gfcm/meetings/ssf2018/rpoass/en/

¹⁵ Ne koskevat uusia kiireellisiä toimenpiteitä pieniä pelagisia lajeja varten Adrianmerellä, monivuotista suunnitelmaa ankeriaskannalle, kahta syvänmerenkatkarapusuunnitelmaa Joonianmerellä ja Levantinmerellä sekä muita yhteisiä valvonta- ja tarkastussuunnitelmia, jotka kattavat koko Välimeren ja Mustanmeren.

¹⁶ Yhteinen tiedonanto ”Kansainvälinen valtamerten hallinnointi: EU:n panos valtamerten vastuulliseen hoitoon”, SWD(2016) 352 final.

¹⁷ Yhteinen kertomus ”Terveet valtameret – tärkeä liittolainen ja yhteinen vastuu”, JOIN/2019/4 final.

Tärkeimpiä saavutuksia kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin parantamisessa ovat esimerkiksi pyydysten merkitsemistä koskevien FAO:n vapaaehtoisten suuntaviivojen hyväksyminen (heinäkuu 2018)¹⁸ ja sopimuksen allekirjoittaminen sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemiseksi keskisen Pohjoisen jäämeren aavan meren alueilla (lokakuu 2018)¹⁹. EU:lla on ollut johtava asema näissä prosesseissa.

EU edistää YKP:n periaatteita työssään kumppanimaiden ja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen kanssa. Se on allekirjoittanut/sopinut valtamerikumppanuudet Kiinan (kesäkuu 2018)²⁰ ja Kanadan²¹ kanssa. Kestävää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten ansiosta EU:n laivastot saavat pääsyn EU:n ulkopuolisille kalastusalueille 11 kumppanimaassa valvotuissa ja kestävässä olosuhteissa. Näiden sopimusten nojalla annettava rakenteellinen tuki vahvistaa kalastuksen hallinnointia kyseisissä maissa muun muassa edistämällä tiede- ja valvontavalmiuksia sekä pienimuotoista kalastusta. EU:lla on edelleen merkittävä rooli **alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä**²². Ne ovat ratkaisevan tärkeitä hallinnoinnin välineitä, joilla edistetään kantojen kestävyyttä ja ekosysteemiperustaista lähestymistapaa, tuetaan luotettavaa tieteellistä neuvontaa, ylläpidetään asiaankuuluvien seuranta-, valvonta- ja tarkkailutoimenpiteiden hyväksymistä, tuetaan tuloksellisuuden säännöllistä arviointia sekä torjutaan laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä (LIS) kalastusta. Tässä yhteydessä komissio esittää ja puolustaa EU:n kannanottoja sen varmistamiseksi, että asiaankuuluvia kantoja hoidetaan kestäväen enimmäistuoton tavoitteen mukaisesti.

Komissio peruutti Thaimaalle annetun **LIS-kalastusta koskevan varoituksen** tammikuussa 2019, koska maa on parantanut kalastuksen hallinnointiaan kansainvälisten sitoumustensa mukaisesti. Toukokuussa 2019 käynnistettiin IT-järjestelmä (CATCH), joka tukee EU:n LIS-saalistodistusjärjestelmän tehokasta täytäntöönpanoa.

Merten roskaantumiseen puuttumiseksi EU on antanut kertakäyttöisiä muovituotteita koskevan direktiivin ja jätteen vastaanottolaitteita satamissa koskevan uuden direktiivin. Tähän liittyy myös uutta kalastusvalvontajärjestelmää koskeva komission ehdotus, johon sisältyy EU:n laajuinen pakollinen digitaalinen järjestelmä, jolla on tarkoitus edistää kadonneiden pyydysten löytämistä.

3. VUODEN 2020 KALASTUSMAHDOLLISUUKSIA KOSKEVAT EHDOTUKSET

Vuosi 2020 on ensimmäinen vuosi, jolloin kaikkia kantoja on määrä hoitaa kestäväen enimmäistuoton tavoitteen mukaisesti, kuten perusasetuksessa²³ vahvistetaan. Sen aikana saadaan myös useimmat kalastusmahdollisuuksia koskevan asetuksen soveltamisalaan kuuluvat kannat osaksi monivuotisia suunnitelmia. Jos Yhdistynyt kuningaskunta poistuu EU:sta ilman sopimusta 31. lokakuuta 2019 tai Eurooppa-neuvoston niin sopiessa

¹⁸ www.fao.org/3/MX136EN/mx136en.pdf

¹⁹ https://ec.europa.eu/fisheries/eu-and-arctic-partners-enter-historic-agreement-prevent-unregulated-fishing-high-seas-frequently_en

²⁰ Kattaa myös LIS-kalastukseen liittyvän yhteistyön.

²¹ Määrä allekirjoittaa vuoden 2019 aikana.

²² EU, jota edustaa komissio, toimii aktiivisesti 6 tonnikalajärjestössä ja 11:ssä muita kuin tonnikalaja käsittelevässä järjestössä kaikilla valtamerillä.

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1380/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 22).

mahdollisesti jo ennen sitä²⁴, EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on neuvoteltava jakamiensa kantojen yhteisestä hallinnoinnista.

3.1. Kalastusmahdollisuuksia koskevien ehdotusten yleiset tavoitteet vuonna 2020

Komission ehdotusten päätavoitteena on saavuttaa kestävästä enimmäistuoton taso kaikkien Fmsy-arvioitujen kantojen osalta vuoteen 2020 mennessä. Ehdotuksissa pyritään myös edelleen löytämään ratkaisuja purkamisvelvoitteen tehokkaan täytäntöönpanon helpottamiseksi.

Vaikka joidenkin kantojen huono tilanne johtuu myös ympäristötekijöistä (kuten ympäristön pilaantumisesta ja veden laadun heikkenemisestä), jotka on ratkaistava erikseen, on kuitenkin edelleen tarpeen myös rajoittaa kyseisiin kantoihin kohdistuvaa pyyntipainetta.

3.2. Seuraavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisen keskeiset vaiheet

Kalastusmahdollisuuksia koskevien komission ehdotusten perustana ovat **ICESin tieteelliset lausunnot**, jotka saadaan useassa osassa. Komissio pyrkii sisällyttämään alkuperäisiin ehdotuksiinsa mahdollisimman monta kalakantaa. Koska ICES kuitenkin antaa eräät lausunnot vasta loka–joulukuussa, Pohjanmerta ja Atlanttia koskevat ehdotukset sisältävät kalastusmahdollisuudet *pro memoria* (pm) niistä kannoista, joita koskevat lausunnot saadaan myöhään.

Komissio kehottaa, että **jäsenvaltiot ja sidosryhmät** aloittavat työnsä hyvissä ajoin jo julkisesti saatavilla olevien tieteellisten lausuntojen pohjalta eivätkä odota komission ehdotuksia. Sidosryhmillä on myös mahdollisuus antaa kalastusmahdollisuuksia koskevia suosituksia neuvoa-antavien toimikuntien ja jäsenvaltioiden välityksellä.

Komissio laatii edellä mainitut kuulemiset huomioon ottaen kolme ehdotusta: yksi Itämerelle (elokuussa), yksi Välimerelle ja Mustallemerelle (syyskuussa) ja yksi Atlantille ja Pohjanmerelle (lokakuussa). Ehdotuksista keskustellaan erillisissä neuvoston kokouksissa: Itämerta koskevasta ehdotuksesta neuvoston kokouksessa lokakuussa ja kahdesta muusta ehdotuksesta joulukuun neuvostossa.

Yhdistyneen kuningaskunnan eron vaikutuksia kalastusmahdollisuuksien vahvistamiseen tarkastellaan uudelleen uusimman kehityksen valossa.

3.3 Kalastusmahdollisuuksien vahvistaminen eri merialueille

Itämeren, Pohjanmeren ja läntisten vesialueiden kantojen kalastusmahdollisuudet vahvistetaan niitä koskevien monivuotisten suunnitelmien perusteella. Niissä määritetään kalastuskuolevuuden Fmsy-arvon vaihteluvälit, ja ne tarjoavat siten jonkin verran joustavuutta tietyillä edellytyksillä. ICESiltä pyydetään lausunto, jonka pohjalta voidaan arvioida, onko tätä joustoa tarpeen ja mahdollista käyttää. Fmsy-vaihteluvälin korkeimpia arvoja voidaan käyttää TACien ehdottamiseen vain, jos tieteellisen lausunnon perusteella kalastusmahdollisuuksien vahvistaminen Fmsy-arvon vaihteluvälien mukaisesti olisi

tarpeen joko asiaa koskevassa monivuotisessa suunnitelmassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi sekakalastuksessa tai jotta voidaan välttää lajien sisäisestä tai niiden välisestä dynamiikasta kannalle aiheutuva vakava haitta taikka ehkäistä suuret vuotuiset vaihtelut.

Purkamisvelvoitteen täysimittaisen täytäntöönpanon yhteydessä komissio aikoo ehdottaa Itämerelle, läntisille vesialueille ja Pohjanmerelle kalastusmahdollisuuksia ICESin saalislausuntojen mukaisesti ja vähentää tarvittaessa *de minimis* -määrät tai korkeaan eloonjäämisasteeseen perustuvat määrät.

Purkamisvelvoitteen täysimittaisen täytäntöönpanon helpottamiseksi on tärkeää käyttää kaikkia vaikutusten lievittämiseen soveltuvia välineitä, tarvittaessa myös ICESin mahdollista lausuntoa sekakalastusta koskevasta lähestymistavasta. Tässä yhteydessä arvioidaan jäsenvaltioiden edistymistä sivusaaliiden vähentämistoimenpiteissä (asianomaisten jäsenvaltioiden sitoutuminen vuoden 2019 ratkaisujen yhteydessä niiden viiden kannan osalta, joista on annettu nollakiintiölausunto).

Niiden Fmsy-arvioitujen kantojen osalta, joista neuvotellaan **EU:n ulkopuolisten maiden** kanssa, komissio pyrkii saamaan aikaan sopimuksen, joka noudattaa pitkän aikavälin hoitostrategioita ja Fmsy-lausuntoja.

Alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen välityksellä hallinnoitavien kantojen osalta komissio vahvistaa kalastusmahdollisuudet kyseisten järjestöjen päätösten perusteella.

Äskettäin hyväksytyn **läntisen Välimeren monivuotisen suunnitelman** mukaan neuvosto vahvistaa vuodeksi 2020 suurimman sallitun pyyntiponnistuksen, joka vastaa 10 prosentin vähennystä jäsenvaltioiden toimittamiin tietoihin perustuvasta perustasosta. Käytettävissä olevien tieteellisten lausuntojen perusteella Välimeren kalastusmahdollisuuksiin sisällytetään myös jo voimassa olevia GFCM-toimenpiteitä (pienet pelagiset lajit ja ankerias) sekä muita toimenpiteitä, jotka on määrä hyväksyä vuoden 2019 vuotuisissa istunnoissa.

Mustanmeren piikkikampelan alueellisen (GFCM) pysyvän kiintiöiden jakojärjestelmän perustamista koskevien neuvottelujen tulos sisällytetään kalastusmahdollisuuksiin. Kilohailin osalta komissio ehdottaa uudelleen autonomisia kiintiöitä.

4. PÄÄTELMÄT

YKP:n täytäntöönpanon edistyminen jatkuu. Pyyntipaine Pohjois-Atlantilla ja sen lähialueilla pienenee jatkuvasti, ja kestäväen enimmäistuoton tavoitteen mukaisesti vahvistettujen TACien määrä lisääntyy. Terveet kalakannat ovat auttaneet parantamaan EU:n kalastuslaivaston taloudellista tulosta, ja vuonna 2017 kirjattiinkin ennätysmäiset voitot.

Monia kantoja kalastetaan edelleen liikaa ja/tai yli turvallisten biologisten rajojen. On selvää, että kaikkien osapuolten on tehostettava toimiaan, jotta YKP:n tavoitteet voidaan saavuttaa, ottaen erityisesti huomioon, että 2020 on ensimmäinen vuosi, jona kaikkia Fmsy-arvioituja kantoja olisi hoidettava kestäväen enimmäistuoton tasolla.

Välimerellä ja Mustallamerellä tilanne on edelleen huolestuttava. Keskitettyjä toimia tarvitaan lisää, jotta vuoden 2020 Fmsy-tavoite voidaan saavuttaa GFCM-strategian ja vuoden 2018 Sofian ministerijulistuksen puitteissa. Komissio tekee tiivistä yhteistyötä kaikkien sidosryhmien kanssa, jotta läntisen Välimeren monivuotinen suunnitelma voidaan panna nopeasti täytäntöön.

Purkamisvelvoitteen tehokas valvonta on ensiarvoisen tärkeää. Jäsenvaltioiden toimien täydentämiseksi komissio jatkaa tiivistä yhteistyötä lainsäädäntövallan käyttäjien kanssa päästäkseen mahdollisimman nopeasti sopimukseen uudesta kalastuksenvalvontajärjestelmästä.

SUUNNITELTU AIKATAULU²⁵

Ajankohta	Asia
Touko-/kesä-/lokakuu	Kantoja koskeva ICESin lausunto
Kesäkuu–syyskuu	Julkinen kuuleminen tiedonannosta
Elokuun loppu	Komissio hyväksyy Itämeren kalastusmahdollisuuksia koskevat ehdotukset
Syyskuun puoliväli	Komissio hyväksyy Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuuksia koskevat ehdotukset
Lokakuu	Itämeren kalastusmahdollisuuksia käsittelevä neuvoston kokous
Lokakuun loppu	Komissio hyväksyy Atlantin ja Pohjanmeren kalastusmahdollisuuksia koskevat ehdotukset
Joulukuu	Atlantin ja Pohjanmeren kalastusmahdollisuuksia koskevaa ehdotusta käsittelevä neuvoston kokous Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuuksia koskevaa ehdotusta käsittelevä neuvoston kokous

²⁵ EU:n vesillä ja tietyillä EU:n ulkopuolisilla vesillä alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen kautta hallinnoitavien kantojen kalastusmahdollisuudet hyväksytään alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen vuosikokouksen jälkeen tarkistamalla määräajoin neuvoston asetusta, jolla vahvistetaan EU:n vesillä ja EU:n kalastusalueisiin tietyillä EU:n ulkopuolisilla vesillä sovellettavat tietyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien kalastusmahdollisuudet.